

BELEIDSPLAN

Stichting Zie-Zoö

Adres:
Zeelandsedijk 14B
5408 SM Volkel

Namens het bestuur,
Mei 2022

Bert van IJken
penningmeester

Inleiding

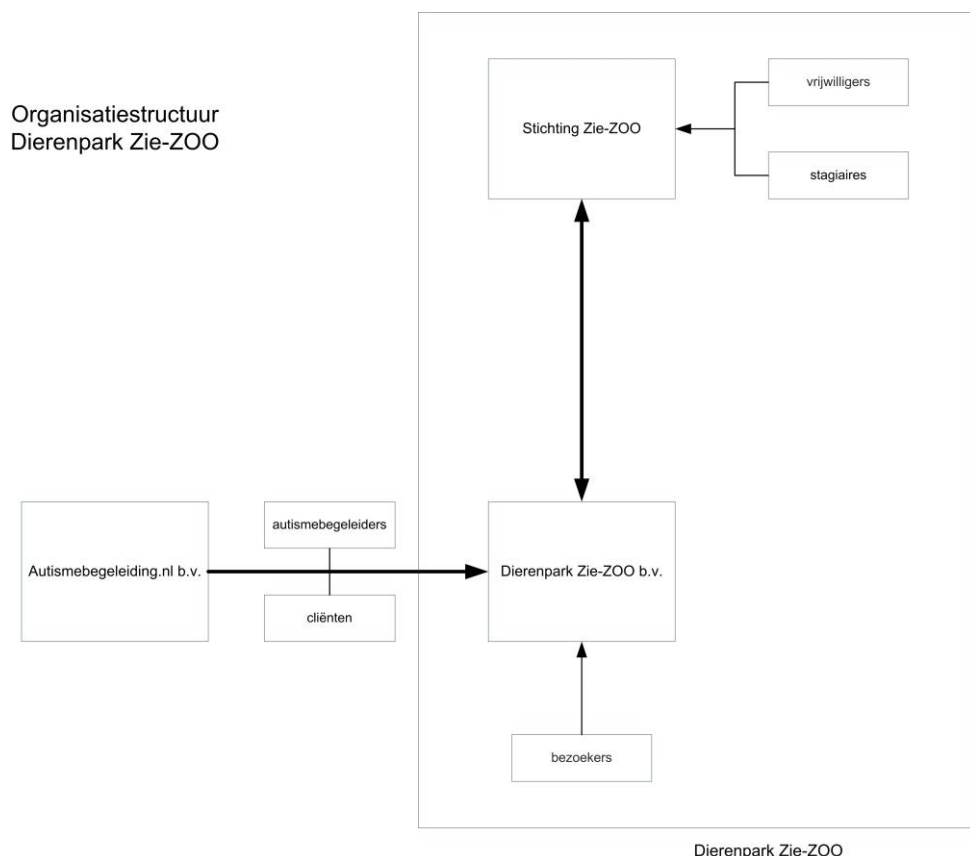
Voor u ligt het beleidsplan van Stichting Zie-Zoö, zoals bedoeld in de statuten van de stichting conform artikel 9 vierde lid. De Stichting Zie-Zoö werd in december 2000 opgericht en heeft geen winstoogmerk. Zie-Zoö is een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI-status) en is financieel afhankelijk van dieradopties, donateurs en vrije giften.

Om haar functie in de regio optimaal te kunnen vervullen heeft Stichting Zie-Zoö als doelstellingen geformuleerd:

- ❖ het opwekken van interesse, bezorgdheid en steun voor de dieren- en plantenwereld door middel van voorlichting en educatie;
- ❖ het fokken van dieren ten behoeve van de instandhouding van de biodiversiteit
- ❖ het verrichten van maatschappelijk belangrijke functies zoals het samenwerken met Autismebegeleiding.nl in het kader van "project Zorg-ZOO";
- ❖ het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk zijn.

Stichting Zie-Zoö, Dierenpark Zie-ZOO B.V. en het Regionaal Autisme Centrum vormen samen het dierenpark aan de Zeelandsedijk 14B te Volkel: Dierenpark ZIE-ZOO, de eerste echte zorgdierentuin van Nederland. Stichting Zie-Zoö is een zgn. ANBI-stichting, een Algemeen Nut Beogende Instelling en zet zich in voor het algemeen belang. De enthousiaste vrijwilligers van Stichting Zie-Zoö zetten zich belangeloos in. Dierenpark Zie-ZOO B.V. zorgt voor de exploitatie van de zorgdierentuin. Het Regionaal Autisme Centrum is een zorginstelling, gespecialiseerd in zorg voor mensen met autisme. De cliënten van Autismebegeleiding.nl, onderdeel van het Regionaal Autisme Centrum, helpen mee in de vorm van dagbesteding, onder professionele begeleiding van Autismebegeleiders. De personeelsleden van het dierenpark zijn in dienstverband bij de zorginstelling of bij Dierenpark Zie-ZOO B.V. en zijn ingedeeld in een afdeling van het park. Zo is er de afdeling Dierverzorging, Administratie, Nieuwbouw/Onderhoud, Horeca en Educatie.

Schematisch ziet de organisatiestructuur er zo uit:

Over Dierenpark ZiE-ZOO

Dierenpark ZiE-ZOO is inderdaad niet ZOO maar een dierenpark! Het park onderscheidt zich omdat het laat zien dat een dierenpark een diversiteit aan maatschappelijk belangrijke functies kan vervullen waarbij steeds bescherming van wilde diersoorten en instandhouding van de biodiversiteit centraal staan. Dierenpark ZiE-ZOO is toegankelijk voor iedereen die geïnteresseerd is of kan raken in deze diersoorten en de diversiteit daarvan. Het park is uniek voor Nederland op het vlak van maatschappelijk verantwoord en duurzaam ondernemen: het is een Budget ZOO, een Educatieve ZOO, een Groene ZOO, Sociale ZOO, Zorg ZOO en ook nog een Recreatie ZOO. Het is niet alleen de eerste zorgdierentuin van Nederland, het is ook low-budget en gespecialiseerd in bijzondere dieren. Bijzondere dieren en net zo'n bijzondere medewerkers en vrijwilligers.

Stichting Zie-Zoö is de goede-doelen stichting die met het dierenpark samenwerkt. Missie van het dierenpark is om de bezoeker van het park te laten kennismaken met de flora en fauna van alle werelddelen, met daarbij speciale aandacht voor het belang van biodiversiteit. Bij biodiversiteit gaat het o.a. om de verscheidenheid van dieren. ZiE-ZOO heeft als dierenpark een belangrijke educatieve rol om de bezoeker hiermee in aanraking te brengen. Naast een ecologische waarde heeft biodiversiteit ook belangrijke economische en sociale waarden en ook deze aspecten komen binnen het park aan de orde. Daarmee is biodiversiteit een kernelement van duurzaamheid en duurzaam ondernemen.

De educatieve functie van het dierenpark is erg belangrijk en gaat veel verder dan slechts het tentoonstellen van de verschillende diersoorten. Het park wil een verhaal vertellen. Oorspronkelijk was het thema "7 werelddelen in 1 park". Inmiddels is het thema verschoven naar "5 biotopen: water, zand, gras, bos, berg". Hierbij wordt bij de dieren van het park op verschillende manieren informatie getoond over hun ecologische en biologische context.

Stichting Zie-Zoö is één van de samenwerkingspartners binnen de zorgdierentuin en richt zich op het algemeen belang, zoals ook verwoord binnen haar doelstellingen. Daarbij is speciale aandacht voor educatie en conservatie.

Aktiviteiten van Stichting Zie-Zoö

Stichting Zie-Zoö is opgericht in het jaar 2000 en is afhankelijk van vrijwilligers, sponsors, donateurs, dieradopties en vrije giften. De stichting heeft de beschikking over een Dierentuinvergunning. Deze Dierentuinvergunning wordt om-niet beschikbaar gesteld aan Dierenpark Zie-ZOO BV ten behoeve van de exploitatie van het park.

Het verantwoordelijkheidsgebied van de stichting was vanaf de oprichting oorspronkelijk vooral gericht op de verzorging en huisvesting van de dieren in het park. Stichting Zie-Zoö heeft al vele jaren een ANBI-status, is een Algemeen Nut Beogende Instelling. De Stichting heeft een erkenning als leerbedrijf door de Stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven. De Stichting heeft naast de beperkte financiële middelen geen eigendom, geen grond, geen dierverblijven, geen dieren.

Door de jaren heen kwam er een verandering waarbij Dierenpark Zie-ZOO BV zich steeds meer ging richten op de exploitatie van het park en dus ook op de verzorging van de dieren. Hierdoor kon Stichting Zie-Zoö zich gaandeweg meer concentreren op conservatie en educatie.

De huidige werkzaamheden van Stichting Zie-Zoö zijn nader te benoemen:

Onderwijs en stages:

De Stichting is al langere tijd een door Stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SSBB)¹ erkend stage- en leerbedrijf voor diverse opleidingen (MBO Dierverzorging, Eco & Wildlife, Management Natuur & Recreatie).

De Stichting heeft inmiddels een samenwerking met verschillende scholen in de regio:

- De Groene Campus te Helmond
- Helicon Velp
- Helicon Den Bosch
- Helicon Boxtel
- Helicon Geldermalsen
- Helicon Nijmegen
- Aeres MBO Barneveld

Helicon is in 2021 na een fusie van naam veranderd en heet sindsdien Yuverta.

Naast stages vinden er ook praktijklessen plaats binnen de zorgdierentuin. Stagiaires van de studierichtingen Dierverzorging en Eco & Wildlife komen bij ZIE-ZOO praktijkervaring opdoen. Niet alleen verzorgen van de dieren, maar ook educatieve projecten. Op die manier wordt de stage niet alleen interessanter voor de stagiaire, maar kan ook gewerkt worden aan het verwerven van competenties die binnen de opleiding geleerd moeten worden.

De Stichting verplicht zich tot het afsluiten van een stage-overeenkomst met de op het terrein van Zie-ZOO B.V. werkzame (onbezoldigde) stagiaires. Deze stage-overeenkomsten worden ondertekend door de betreffende stagiaire, de stagebegeleider van school en de vertegenwoordiger van de Stichting. Voor de praktijklessen heeft de Stichting de beschikking over het zgn. "Zie-Zoö college", een authentieke blokhut op het terrein van het park.

Dieradopties

Via de Stichting worden bezoekers in de gelegenheid gesteld om een dier te "adopter". Een adoptie duurt 1 jaar. Na het eerste jaar ontvangt de "adoptieouder" een email met de vraag of hij/zij nog een keer wil adopteren. Alle dieren in de dierentuin kunnen geadopteerd worden. Een dieradoptie is financieel voor iedereen mogelijk, adoptieprijzen variëren tussen de 20 en de 500 euro per jaar. Er komt een adoptiebordje te hangen in het park met de naam van de

¹ Zie <https://www.s-bb.nl>

“adoptieouder” en een gekozen tekst erop. Daarnaast ontvangen alle “adoptieouders” een aantal keren per jaar via email een uitgebreide nieuwsbrief over Stichting Zie-Zoö.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Het dierenpark is zoals gezegd een samenwerkingsverband tussen een ANBI-stichting, een zorginstelling en een recreatiebedrijf en ook op die manier maatschappelijk betrokken. Vrijwilligers en stagiaires werken samen met cliënten met autisme, met professionele autismebegeleiders, professionele dierverzorgers, de curator en de dierenarts, maar ook met educatieve, administratieve en horecamedewerkers. Dierenpark ZIE-ZOO is immers niet ZOO maar een ZOO! Het is gespecialiseerd in bijzondere dieren. Bijzondere dieren en net zo’n bijzondere medewerkers en vrijwilligers. Om te onderstrepen dat Dierenpark ZIE-ZOO het maatschappelijk verantwoord ondernemen hoog in het vaandel heeft staan is dit vastgelegd in een door de directie ondertekende “MVO verklaring”, deze is gepubliceerd op de website.

Autismebegeleiding.nl, onderdeel van het Regionaal Autisme Centrum en deels de formele werkgever van het personeel, heeft een PSO (Prestatieladder Socialer Ondernemen) trede 3 keurmerk. Dat betekent dat de werkgever speciale aandacht heeft voor werknemers met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Stichting Zie-Zoö wil, in samenwerking met haar partners Dierenpark Zie-ZOO BV en Regionaal Autisme Centrum, mensen inspireren op het vlak van duurzaamheid en hen motiveren tot een duurzamer leven, door het goede voorbeeld te geven. Door informatie op de website maar bijvoorbeeld ook door aandacht te geven aan alternatieve energiebronnen zoals aardwarmte en zonnepanelen, LED verlichting, hergebruik van regenwater, beperken van afval en recycling en bijvoorbeeld het aanleggen van een insectenhotel en sedumdaken.

Dat de stichting al het mogelijke doet op het vlak van duurzaamheid is al in 2018 door een onafhankelijke keurmeester van Green Key bevestigd. We hebben het Green Key Keurmerk gekregen, en meteen op het hoogste niveau (Goud)!

Green Key is hét internationale keurmerk voor duurzame bedrijven in de recreatie- en vrijetijdsbranche. Bedrijven met een Green Key keurmerk doen er alles aan om het milieu te sparen, zonder dat hun gasten inleveren op comfort en kwaliteit. Zij gaan daarbij een stap verder dan de normale wet- en regelgeving vereist.

Educatie

Educatie kent vele verschillende betekenissen. Met de term 'educatie' bedoelen we educatieve activiteiten in de breedste zin van het woord. Educatie binnen de dierentuinen omvat alles wat met ervaren en leren te maken heeft. Naast de al eerder genoemde onderwijs activiteiten is het ook gericht op bezoekers. Met educatie in de dierentuin willen we bezoekers inspireren op het gebied van natuurbehoud en behoud van biodiversiteit, om hen vervolgens te stimuleren om hier zelf een actieve bijdrage aan te leveren. Vanzelfsprekend zijn er verschillende manieren om dit direct of indirect te bewerkstelligen. Het gaat om het toepassen van kwalitatieve educatie welke zorgt voor bewustwording, liefde en respect voor de natuur en stimuleert tot duurzaam gedrag bij de bezoekers.

Er is niet één specifieke manier om bovenstaande missie te realiseren. Educatie wordt gekenmerkt door verschillende doelen, methoden, middelen en boodschappen.

Natuurbehoud is een enorm breed begrip en gaat in essentie over liefde en zorg voor de natuur. En dat is wat Stichting Zie-Zoö wil overbrengen. Zo heeft de Stichting ervoor gezorgd dat binnen het terrein van Dierenpark ZiE-ZOO gewerkt wordt volgens het principe van ecologisch groenbeheer. De van nature aanwezige flora fauna wordt zoveel mogelijk gestimuleerd. Maar binnen de dierentuin leert de bezoeker natuurlijk ook over de meer exotische diversiteit aan dieren in hun biotoop. De dieren zijn hierbij te beschouwen als "ambassadeurs" die een verhaal vertellen. Een verhaal over de soort, hun leefwijze en natuurlijke omgeving, over bedreigingen en kansen. Bij ieder diervverblijf wordt dit verhaal gecommuniceerd d.m.v. bebording en ook tijdens presentaties komt dit verhaal aan de orde. De bezoeker leert zo bijvoorbeeld ook over fokprogramma's en de IUCN Rode lijst. Het gaat dus niet alleen over de natuur in verre landen maar ook over natuurbehoud dicht bij huis en de relatie met duurzaamheid. Bewustwording over duurzaamheid in de brede zin van het woord en over wat eenieder daar zelf aan kan bijdragen. Binnen de dierentuin laten we de bezoeker zien hoe bijvoorbeeld gebruik gemaakt wordt van niet-fossiele brandstoffen, recycling en hergebruik van regenwater. De boodschap over duurzaamheid komt zo zelfs terug als de bezoeker het toilet doorspoelt! Buiten de dierentuin wordt dit verhaal voortgezet, waarbij Facebook en website een belangrijke rol spelen. Ook op foldermateriaal komt het thema natuurbehoud terug. Het leer-rendement is hoog door de crossmediale aanpak. De dierentuin biedt zo een unieke setting om mensen de liefde en zorg voor de natuur te laten beleven en om die over te brengen.

Stichting Zie-Zoö laat zien dat een dierentuin niet alleen maar een recreatieve waarde heeft. De educatieve waarde staat op de voorgrond. Educatie over biodiversiteit en natuurbehoud wordt hier gecombineerd met zorg en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Een low-budget dierentuin, door de laagdrempelige toegangsprijzen voor eenieder toegankelijk, waarbij de bezoeker niet alleen een leuk maar (soms ongemerkt) ook een zeer leerzaam dagje uit heeft.

Educatie is een van de belangrijkste onderdelen binnen de dierentuin. Daarom is Stichting Zie-Zoö lid geworden van de International ZOO Educators Association, IZE. De IZE missie sluit naadloos aan bij het dierenpark: *"Engaging our members worldwide to achieve biodiversity conservation by encouraging sustainable behaviors in people that visit zoos and aquariums."*

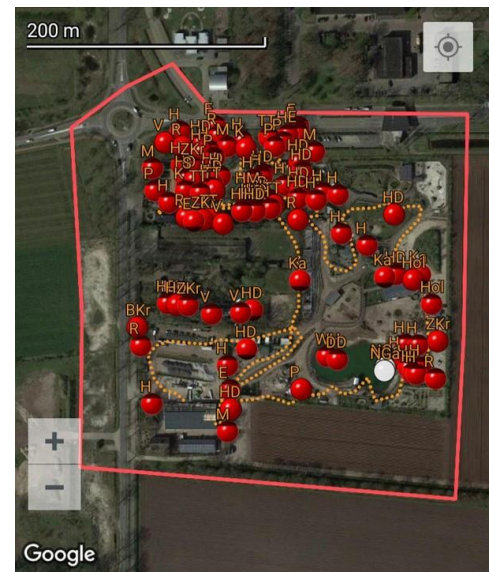
Conservatie en project Zie-Zoologisch

Nu Stichting Zie-Zoö zich niet meer bezig houdt met het verzorgen van de dieren in het park is er meer ruimte gekomen voor de Stichting om zich te richten op educatie en conservatie. Hiervoor is door een aantal enthousiaste vrijwilligers een werkgroep opgericht: project Zie-Zoologisch. Deze werkgroep heeft inmiddels al een samenwerking gerealiseerd met diverse nationale en internationale conservatieprojecten, fok- en kweekprogramma's. Het richt zich niet alleen op het buitenland, ook in eigen land en eigen dierentuin wordt aandacht besteed aan conservatie en biodiversiteit.

Voorbeelden van lokale activiteiten van de projectgroep Zie-Zoologisch:

- Jaarlijkse broedvogel inventarisatie

Om in kaart te brengen in hoeverre de inrichting en het beheer van het terrein van Dierenpark Zie-ZOO bijdraagt aan biodiversiteit binnen het park is in 2020 gestart met het uitvoeren van broedvogelinventarisaties in het dierenpark. Deze inventarisaties worden uitgevoerd als onderdeel van het Broedvogel Monitoringsproject (BMP) van Sovon Vogelonderzoek Nederland. In 2021 werd de broedvogelinventarisatie herhaald. Gedurende 10 bezoeken aan Dierenpark Zie-ZOO werden 36 vrijlevende inheemse vogelsoorten waargenomen. Er werden in totaal 124 territoria gevonden, verdeeld over 27 verschillende soorten. Met 41 territoria was de Huismus de meest algemene broedvogel, gevolgd door Houtduif (11 territoria) en Koolmees (7 territoria). Van drie soorten van de Rode lijst van Nederlandse broedvogels zijn territoria aangetroffen: Steenuil (status: kwetsbaar), Boerenzwaluw (gevoelig) en Huismus (gevoelig). Binnen de inventarisatieperiode zijn nog eens vier vogelsoorten waargenomen die tijdens de BMP-rondes niet werden gezien of gehoord. Naar aanleiding van het herhaald vaststellen van territoria voor Kerkuil en Steenuil zijn door Dierenpark Zie-ZOO per uilensoort drie nestkasten gemaakt. Met een vrijwilliger van Vogelwacht Uden is een ronde door het park gelopen waarbij geschikte plekken zijn

aangewezen waar de kasten vervolgens zijn geplaatst. De resultaten van de inventarisatie kunnen worden gebruikt om de effecten van het huidige terreinbeheer in kaart te brengen, en waar mogelijk te verbeteren. Ook kunnen de resultaten worden ingezet bij verschillende educatieve activiteiten die plaatsvinden in het dierenpark. In 2021 is onder andere een educatiebord over de broedvogelinventarisatie in het park geplaatst en is een vogelherkenningskaart ontwikkeld. De broedvogelinventarisatie zal in de komende jaren worden herhaald.

- Bio-Blitz 2022

Wie een wandeling maakt door dierenpark ZiE-ZOO komt ongetwijfeld oog-in-oog te staan met bijzondere dieren, zoals een miereneter, een gilamonster of een saruskraanvogel. Maar wie goed oplet en oog voor detail heeft, kan ook zomaar verrast worden door een staartmees, een atalanta of een rosse metselbij. Deze diersoorten behoren niet tot de officiële collectie van het park, maar hebben zelf een thuis gevonden tussen of in de dierenverblijven. Sommige wilde dieren komen alleen maar even een kijkje nemen, sommige gebruiken het park om te overwinteren of om voedsel te zoeken, en er zijn zelfs dieren die hun hele leven lang in het park verblijven. Samen met een groot aantal wilde plantensoorten, korstmossen en andere organismen vormen deze dieren de wilde biodiversiteit van het park. Het woord biodiversiteit betekent de verscheidenheid aan leven op alle biologische niveaus, van complete ecosystemen tot genetische variatie. Maar de meest bekende graadmeter voor biodiversiteit is het aantal soorten. Om te weten hoe groot de wilde biodiversiteit in Dierenpark ZiE-ZOO is, is het dus van belang om te weten hoeveel wilde soorten er op het park voorkomen. En daar kan iedereen bij helpen! Om een beter beeld te krijgen van wat er leeft in het dierenpark zal er in het weekend van 11 en 12 juni 2022 de ZiE-ZOO Blitz plaatsvinden. Dat wil zeggen dat we willen proberen om binnen dat weekend zoveel mogelijk wilde soorten te vinden in het dierenpark. Alle soorten tellen hiervoor mee! Vogels, vlinders en bijen, maar ook mossen, kruiden of paddenstoelen. Een ieder die in dat weekend het park bezoekt wordt dan ook van harte uitgenodigd om zelf mee te komen zoeken. Om iedereen op weg te helpen zullen er zoekkaarten klaarliggen en daarnaast staan er enthousiaste vrijwilligers klaar om te helpen of uitleg te geven. In het ZiE-ZOO College zal een scorebord worden bijgehouden. Veel soorten kunnen gevonden worden door gewoon door het park te wandelen en goed op te letten, maar sommige hebben wat speciale aandacht nodig. Om deze te vinden zullen er onder begeleiding van verschillende experts extra activiteiten plaatsvinden, waarbij de focus telkens op een bepaalde groep soorten zal liggen. Omdat bijvoorbeeld vogels in de vroege ochtend het meest actief zijn, zullen we vóór de normale openingstijd een vogelwandeling maken, waarbij alle aandacht uit zal gaan naar de wilde vogels die op het park leven. Ook voor onder andere loopkevers, nachtvlinders en vleermuizen zullen er specifieke activiteiten plaatsvinden. Die van de vleermuizen natuurlijk in de avonden!

Voorbeelden van internationale activiteiten van de projectgroep Zie-Zoölogisch:

Sinds 2021 wordt een vijftal projecten ondersteund vanuit Zie-Zoölogisch:

1. **BRUINKOPSLINGERAAP (Zuid-Amerika)**
'Projecto Washu', Save the rainforrest!

Met de verkoop van de chocolade ondersteunen we de bescherming van de Ecuadoraanse bruinkopslingeraap en zijn leefgebied.

BEDREIGINGEN: verlies van leefgebied, houtkap.

2. **HUMBOLDTPINGUIN (Zuid-Amerika)**
Sphenisco, bescherming en soortbehoud.

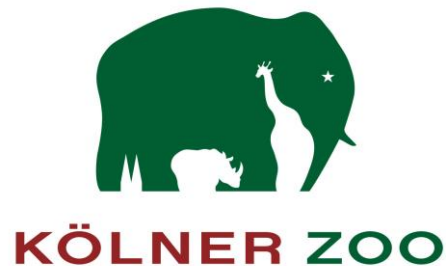

Sphenisco heeft beschermingsprojecten in Chili en Peru.

BEDREIGINGEN: overbevissing, klimaatverandering, vervuiling van de zee (plastic soup).

3. VIETNAMESE KROKODILSTAARTHAGEDIS (Vietnam)

Bescherming, soortbehoud en herintroductie, in samenwerking met dierentuin Keulen.

Stichting Zie-Zoö neemt deel aan het kweeknetwerk voor de krokodilstaarthagedis en ondersteunt een educatiecentrum in Vietnam.

BEDREIGINGEN: verlies van leefgebied, houtkap, stroperij, illegale dierenhandel.

4. WILDE KAMEEL (Centraal Azië)

WCPF (Wild Camel Protection Foundation), bescherming en soortbehoud.

Met nog maar 1000 wilde kamelen in de woestijnen van Centraal Azië behoort deze soort tot één van de meest bedreigde zoogdieren. De Stichting ondersteunt in 2021 en 2022 een educatieproject van de Wild Camel Protection Foundation.

BEDREIGINGEN: verlies van leefgebied, jacht.

5. GIEREN, LAMMERGIER (Europa, Azië, Afrika)

(Vulture Conservation Foundation), bescherming, soortbehoud en herintroductie.

Alle soorten Europese gieren hebben een zeer kwetsbare status en hun verspreidingsgebied is in de afgelopen eeuw ernstig beperkt. De Stichting ondersteunt de VCF door in 2021 een GPS tracker te financieren.

BEDREIGINGEN: windmolens, electriciteitsmasten, vergiftiging door dyclofenac, verlies van leefgebied.

Financieel

Stichting Zie-Zoö heeft zeer beperkte financiële middelen. Ieder jaar wordt het financieel verslag gemaakt en gepubliceerd op de website van de Stichting: www.zie-zoo.nl. Voor nadere informatie wordt hier verwezen naar de financiële verslagen.

Inkomsten bestaan uit:

- Dieradopties
- Donateurs
- Schenkingen

Het beloningsbeleid is heel duidelijk: bestuursleden ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden. Vrijwilligers ontvangen soms een onkostenvergoeding met een maximum conform de fiscale regelgeving.²

De conservatieprojecten van de Stichting zijn financieel te ondersteunen door een donatie op IBAN NL09RABO 0120087154 t.n.v. Stichting Zie-Zoö, onder vermelding van Zie-Zoölogisch.

Toekomst

Stichting Zie-Zoö bestaat meer dan 20 jaar en heeft de afgelopen jaren een metamorfose ondergaan. Oorspronkelijk opgericht op met vrijwilligers de dieren van de dierentuin in Volkel te verzorgen. Inmiddels is de dierentuin geworden tot de eerste zorgdierentuin van Nederland en is het verder geprofessionaliseerd. Deze ontwikkeling maakte dat de Stichting langzaam aan niet meer nodig is voor de diervoorzorg en zich nu meer kan gaan richten op educatie en conservatie. In 2021 werd daartoe door een aantal enthousiaste vrijwilligers het project Zie-Zoölogisch opgericht. Vanuit dit project worden al een aantal nationale en internationale conservatieprojecten ondersteund. In de toekomst zal de Stichting zich nog meer gaan richten op educatie en conservatie activiteiten.

² https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/privewerk_en_inkomen/werken/werken-als-vrijwilliger/vrijwilligersvergoedingen/vrijwilligersvergoedingen